

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การปรับโครงสร้างกระทรวงกลาโหมภายใต้รัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ชื่อผู้เขียน นาวาตรีจิรวุฒิ ทองเจือ

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- |   |               |
|---|---------------|
| 1. รองศาสตราจารย์พงศ์สิทธิ์ ศรีสมทรัพย์ | ประธานกรรมการ |
| 2. รองศาสตราจารย์อนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี   |               |
| 3. รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร        |               |

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับโครงสร้างของกระทรวงกลาโหมภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และภายใต้นโยบายการปฏิรูประบบราชการและนำเสนอโครงสร้างใหม่ของกระทรวง กลาโหมภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างของกระทรวงกลาโหมในปัจจุบัน ได้ถูกใช้มาเป็นระยะเวลาประมาณ 40 กว่าปีแล้วนับตั้งแต่พุทธศักราช 2503 ทำให้มีโครงสร้างขนาดใหญ่ มีหน่วยงานมาก มีสายการบังคับบัญชาที่ซับซ้อน รวมถึงมีกำลังพลจำนวนมากเช่นเดียวกัน ส่งผลให้จำนวนงบประมาณที่ใช้ในแต่ละปีเป็นจำนวนค่อนข้างสูง ไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาในองค์กร นอกจากนี้แล้วยังมีกระบวนการทำงาน วัฒนธรรมในองค์กรที่ยังยึดติดกับแนวทางเดิม ๆ เช่น ไม่มีกระบวนการหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จึงแสดงให้เห็นว่าไม่ได้รับการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการปฏิบัติราชการในยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงได้เสนอให้มีการปรับปรุงกระทรวงกลาโหมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานของกระทรวงให้มีขนาดเล็กลง ยุบรวมหน่วยงานเข้าด้วยกัน ปรับปรุงให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน รวมถึงโอนย้ายหน่วยงานบางหน่วยงานให้ออกชนรับไปดำเนินการ

2. การปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีสายการบังคับบัญชาที่สั้นลง ลดความซ้ำซ้อน มีการรวมศูนย์อำนาจ โดยยึดหลักการบริหารจัดการภาครัฐในปัจจุบัน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและให้ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

3. การปรับปรุงงานด้านกำลังพลและงบประมาณโดยการลดจำนวนกำลังพลลง สอดคล้องกับโครงสร้าง พัฒนากำลังพลให้มีความรู้ความสามารถ ปรับปรุงกระบวนการคัดสรร และปลดปล่อยกำลังพล ในส่วนงบประมาณจะต้องมีการรวมศูนย์ ปรับสัดส่วนงบด้านกำลังพลให้ลดลงและเพิ่มสัดส่วนงบด้านอื่น ๆ ให้เพิ่มขึ้น

จากที่กล่าวมาแล้วการปรับโครงสร้างกระทรวงกลาโหมใหม่ใหม่ตามที่ผู้วิจัยได้เสนอนั้นจะต้องดำเนินการควบคู่กันไปกับการปรับปรุงในด้านอื่น ๆ เพราะฉะนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือ ถึงแม้การดำเนินการคงจะต้องใช้ระยะเวลาเนื่องจากเกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงของประเทศไทย

## ABSTRACT

**TE 165543**

Thesis Title            The Restructuring of the Ministry of Defence Under the  
Condition of the 1997 Thai Constitution

Student's Name        L. Cdr. Jirawut Thongjaur

Degree Sought        Master of Arts

Major                   Political Science

Academic Year        2004

Advisory Committee

- |                                      |             |
|--------------------------------------|-------------|
| 1. Assoc. Prof. Pongsan Srisomsap    | Chairperson |
| 2. Assoc. Prof. Anongthip Eksaengsri |             |
| 3. Assoc. Prof. Ruchira Tejangkura   |             |

An objective of this current qualitative research was to study restructuring of the Ministry of Defence under the Condition of the Constitution of the 1997 Thai Constitution and to propose a new structural organization of Ministry of Defense.

The study revealed that the current structure of the Ministry of Defense has been used since B.E. 2503 which is more than 40 years. Currently, the organization is big and has a significant number of staff with many layers and a complicated reporting system. With the current structure, the Ministry of Defense requires a significant amount of budget but lacking of major development within the organization. Moreover, working system in the

organization is also outdated as there is no unit or function which is responsible for examining and assessing organization performance. As a consequence, organizational development of the Ministry is sometimes irrelevant to a development of current government system. This current study is aimed to propose the restructuring of Ministry of Defense in the following aspects:

1. Downsizing the current organization by combining sub-units and/or similar functions, establishing a new unit for examining and assessing organization performance and privatizing certain sub-units.

2. Cutting down layers within the organization to reduce a complexity of reporting system, introducing technology to current work process and encouraging a participation of public.

3. Improving manpower and budgeting by reducing the number of staff, developing staff competency, improving recruitment process, centralizing budget, reducing budget on human resources and increasing budget for other important areas.

The above improvement should be done in parallel with the improvement in other related areas. The proposal could lead to a major change in the organization of Ministry of Defense, it would therefore take many years to accomplish and require a corporation from all concerned functions.